

Onderzoek milieuruimte

Koningsveld te Heiloo

projectnr. 0238823
revisie 00
22 maart 2012

auteur(s)

F. Kriellaars

Opdrachtgever

Gemeente Heiloo

datum vrijgave

22 maart 2012

beschrijving revisie 00

concept

goedkeuring

R. Wolf

vrijgave

C. Clerx

Inhoud

	blz.
1	Inleiding2
1.1	Doel van het onderzoek2
1.2	Werkwijze.....2
1.3	Leeswijzer 3
2	Juridische basis4
2.1	Goede ruimtelijke ordening4
2.2	VNG-uitgave ‘Bedrijven en milieuzonering’ (2009).....4
2.3	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)..... 5
2.4	Activiteitenbesluit 5
3	Milieuruimte.....6
3.1	Gebiedstype..... 6
3.2	Milieuruimte..... 6
3.2.1	<i>Beoordeling op basis van het Activiteitenbesluit..... 8</i>
4	Conclusies9

1 Inleiding

In het zuiden van Heiloo is het recreatiepark Koningsveld gelegen. Het betreft een recreatiepark waar, in strijd met het huidige bestemmingsplan, permanente bewoning plaatsvindt. Om deze situatie op te lossen is de gemeente Heiloo voornemens het bestemmingsplan aan te passen, waarmee de permanente bewoning wordt gelegaliseerd.

Afbeelding 1.1: Ligging planlocatie.

1.1 Doel van het onderzoek

In het kader van een *goede ruimtelijke ordening* dient aangetoond te worden dat huidige en toekomstige bewoners en gebruikers van het gebied een goed woon- en leefklimaat hebben. Tevens dient aangetoond te worden dat bedrijven door de ontwikkelingen niet in hun bedrijfsvoering worden belemmerd. Dit onderzoek heeft tot doel te bepalen in hoeverre een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd en in hoeverre de bedrijfsvoering van bestaande bedrijven wordt aangetast.

1.2 Werkwijze

Om te bepalen of een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd is bekeken in hoeverre voldoende afstand wordt aangehouden tussen milieubelastende en -gevoelige functies ("milieuzonering"). Dit onderzoek is ingevuld door integratie van beleidsmatige, juridische en milieutechnische kennis.

Voor de initiële analyse is gebruik gemaakt van de indicatieve afstanden uit de brochure 'Bedrijven en milieuzonering' van de VNG, versie 2009. Indien de afstanden voldoen, kan worden aangenomen dat een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Bovendien zijn de afstanden een indicatie dat bedrijven niet in hun belangen worden geschaad. Indien de indicatieve afstanden niet voldoen is nader onderzoek verricht door verworven ruimte rechten te analyseren, op basis van verleende milieubeheervergunningen of het Activiteitenbesluit.

Hiervoor zijn vigerende bestemmingsplannen bekeken om te beoordelen welke milieuruimte het bestemmingsplan nu mogelijk maakt. De tweede stap was het inventariseren van de werkelijk aanwezige inrichtingen rondom het plangebied.

1.3 Leeswijzer

Allereerst is de juridische basis beschreven in hoofdstuk 2. De analyse van de milieuruimte staat beschreven in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 staan de conclusies en aanbevelingen weergegeven.

2 Juridische basis

2.1 Goede ruimtelijke ordening

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) verplicht om, in het kader van een *goede ruimtelijke ordening*, aan te tonen dat toekomstige bewoners en gebruikers een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd, maar ook dat bestaande bedrijven niet in hun belangen worden geschaad. Hiertoe kan een bepaalde afstand tussen een milieubelastende activiteit en een milieugevoelig object noodzakelijk zijn. Deze afstand wordt *milieuzonering* genoemd.

Milieuzoneringen zijn wederkerig. Dit betekent dat bedrijven afstand moeten houden tot gevoelige objecten, maar ook dat nieuw te ontwikkelen (gevoelige) objecten voldoende afstand moeten houden tot de bedrijven. Deze afstand is noodzakelijk, omdat anders het vergund recht van het bedrijf wordt aangetast, en omdat daarmee hinder voor toekomstige bewoners wordt voorkomen.

Op grond van diverse regels en documenten valt het indirect ruimtegebruik van milieubelastende activiteiten af te leiden. In het kader van de voorgestane planontwikkeling zijn voor dit onderzoek de volgende wetten, besluiten en literatuur relevant:

- VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering', editie 2009.
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit);

Deze documenten worden onderstaand toegelicht.

2.2 VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' (2009)

De VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) (hierna: VNG-brochure) geeft handreikingen voor een verantwoorde inpassing van bedrijvigheid in haar fysieke omgeving en voor de inpassing van gevoelige bestemmingen nabij bedrijven(terreinen). In deze publicatie worden per bedrijfssoort en milieucompartiment indicatieve afstanden gegeven tot gevoelige objecten. Deze vormen vaak de basis voor de 'staat van inrichtingen' in bestemmingplannen. Indien aan deze afstand kan worden voldaan, kan gesteld worden dat de bedrijven een dusdanige milieubelasting hebben dat hinder bij de gevoelige objecten niet hoeft te worden verwacht.

Tabel 2.1 geeft de richtafstanden uit de VNG-brochure voor de verschillende milieucategorieën, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen gebiedstypen.

Tabel 2.1 Richtafstanden behorende bij milieucategorieën

Milieucategorie	Rustige woonwijk	Gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

2.3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

In het kader van besluitvorming op grond van de Wabo wordt de toelaatbaarheid van de activiteiten binnen een inrichting onder meer getoetst op de milieubelasting van (nabijgelegen) milieugevoelige objecten.

Indien de milieubelasting te groot is en deze niet door middel van voorschriften voorkomen of voldoende beperkt kan worden, wordt een omgevingsvergunning geweigerd. Is de afstand tussen de milieubelastende activiteit en vanuit de Wabo te beschermen object afdoende en wordt hierop vergunning verleend, dan geldt de in de vergunning vastgelegde afstand als milieuzonering. Wordt een ontwikkeling in de directe omgeving gerealiseerd waar milieugevoelige objecten toegelaten zijn, dan dient als basisprincipe eveneens deze afstand te worden aangehouden. In dit geval wordt van wederkerigheid gesproken. Een bedrijf kan op grond van haar omgevingsvergunning en de impliciet hiermee toegekende milieuzonering ruimtelijke rechten claimen. Een vergunning kent immers niet alleen plichten maar ook rechten toe.

De Wabo omvat in dit kader naast de wet ook het Besluit omgevingsrecht (Bor) en Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).

2.4 Activiteitenbesluit

Het Activiteitenbesluit (Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer) stelt algemene regels aan bedrijven. In het Activiteitenbesluit wordt onderscheid gemaakt in drie verschillende typen bedrijven cq. inrichtingen, namelijk type A, B en C:

- **Type A:** inrichtingen welke nagenoeg geen milieu-impact hebben zoals scholen, kantoren, verzorgingstehuizen, parkeergarages en een deel van de detailhandelsbedrijven;
- **Type B:** inrichtingen die niet onder type A of C vallen en welke niet in bijlage 1 onderdeel B of C van het Besluit omgevingsrecht voorkomen. Dit betreft de grootste groep bedrijven. Een groot gedeelte van de bedrijven welke voorheen onder een AMvB en niet onder type A vallen, zijn een type B inrichting;
- **Type C:** inrichtingen welke vergunningplichtig blijven. Dit betreft bedrijven met een grotere milieu-impact, zoals IPPC bedrijven. Ook vallen bedrijven onder het Besluit Landbouw milieubeheer of Besluit glastuinbouw onder type C inrichtingen. Deze inrichtingen hebben een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer nodig.

3 Milieuruimte

In de omgeving van de ontwikkelingslocatie vindt bedrijvigheid plaats en wordt via het bestemmingsplan ruimte geboden aan bedrijfsactiviteiten. In dit hoofdstuk wordt eerst beschreven welke planologische ruimte de vigerende bestemmingsplannen in de omgeving van het plangebied bieden. Daarnaast is de milieugebruiksruimte van de daadwerkelijk aanwezige bedrijven die een belemmering kunnen vormen voor de ontwikkeling bepaald.

3.1 Gebiedstype

De afstand die moet worden gerespecteerd tussen bedrijven/bedrijfsbestemmingen en gevoelige functies hangt af van het gebiedstype. In de VNG-brochure wordt onderscheid gemaakt in het gebiedstype *rustige woonwijk* en het gebiedstype *gemengd gebied*. Het gebiedstype gemengd gebied geldt voor gebieden die, gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen, al een hogere milieubelasting kennen. In dat geval mag van een kortere afstand worden uitgegaan.

De VNG-brochure beschrijft het gebiedstype *gemengd gebied* als volgt: *"Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Als voorbeelden van gemengd gebied worden onder andere stadscentra, woon-werkgebieden en gebieden langs stadstoegangswegen genoemd.*

Bij de omschrijving van het gebiedstype *rustige woonwijk* staat in het groene boekje: *"Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding" en "Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied (eventueel inclusief verblijfsrecreatie)".*

In onderhavige situatie kan niet gesproken worden van het gebiedstype gemengd gebied, nu het gebied in de situatie met permanente bewoning beschouwd kan worden als een reguliere woonwijk. Tevens is geen sprake van duidelijke menging van functies of een om andere redenen reeds hogere milieubelasting. Hieruit volgt de conclusie dat de situatie getoetst kan worden aan de afstanden behorende bij het gebiedstype rustige woonwijk.

3.2 Milieuruimte

Bestemmingsplannen bieden ruimte aan toekomstige ontwikkelingen, waaronder nieuwe bedrijvigheid. Bij de beoordeling of een gebied een voldoende woon- en leefklimaat zal hebben, moet die mogelijke toekomstige invulling in acht worden genomen, omdat die in principe een groter effect kan hebben dan de werkelijk aanwezige bedrijvigheid en die niet (volledig) kan worden beperkt via het milieuspoor. In de onderhavige situatie is de specifieke functie van de bedrijvigheid in het bestemmingsplan opgenomen waardoor de bestemmingsplancapaciteit gelijk is aan de werkelijke capaciteit.

In de omgeving van het plangebied bevinden zich drie functies die door de voorgenomen ontwikkeling mogelijk beperkt worden in hun milieuruimte. Deze functies zijn weergegeven in figuur 3.1. In tabel 3.1 zijn de bij deze functies behorende afstanden weergegeven.

Figuur 3.1. Ligging functies met een milieuzonering rondom het plangebied

Tabel 3.1 Analyse van indicatieve milieuzonering rond bestaande bedrijfsactiviteiten in de omgeving van het plangebied

naam	SBI code	cat.	afstand VNG [m]	afstand tot gevel [m] ¹	Overlap plangebied
Tuincentrum: Deka Tuin Heiloo (1)	4752	2	30	15	ja
Sauna: Thermen Heiloo (2)	9313,9604	2	30	3	ja
Sportvelden: Hockeyvereniging de Terriërs (3)	926	3.1	50	26	ja
Tuincentrum: Tuin technisch advies bureau (4)	52492	2	30	15	ja
Elektriciteitsdistributiebedrijf: Liander	35.C.1	2	30	100	nee
Glastuinbouw: Hoogland en Zn	011,012,013.1	2	30	100	nee

Bestemming Tuincentrum

Ten zuiden van het plangebied bevindt zich de bestemming Tuincentrum. Op dit moment zijn daar de bedrijven Deka Tuin Heiloo en Tuin technisch Adviesbureau gevestigd. Volgens de VNG-brochure vallen deze bestemmingen onder sbi-code 4752 en 52492 met milieucategorie 2. Omdat uitgegaan wordt van het gebiedstype rustige woonwijk bedraagt de afstand hiervoor 30 meter. De afstand tot de dichtstbijzijnde gevel bedraagt 15 meter, waardoor sprake is van overlap. Bij deze functie geldt de afstand van 30 meter alleen voor geluid; voor gevaar geldt een afstand van 10 meter. Voor het aspect gevaar is er geen overlap met het plangebied.

Bestemming Sauna

Aan de oostkant van het plangebied is de bestemming Sauna gelegen; hier bevindt zich Thermen Heiloo. Deze bestemming heeft sbi-code 9313,9604 met bijbehorende milieucategorie 2. De afstand voor deze milieucategorie bedraagt 30 meter, de afstand tot de dichtstbijzijnde gevel bedraagt 3 meter. Dit zorgt voor een overlap van het plangebied. Deze afstand geldt alleen voor geluid. Het geluid bij een saunacomplex wordt veroorzaakt door de verkeersaantrekkende werking. De ingang en de parkeerplaatsen bevinden zich aan de andere kant van het perceel, de afstand tot de parkeerplaatsen

¹ Bij het bepalen van de afstanden is conform regelgeving uitgegaan van de afstand tussen de perceelgrens van de inrichtingen en de gevel van het dichtstbijzijnde gevoelige object. Uit jurisprudentie volgt echter dat het begrip *goede ruimtelijke ordening* impliceert dat de milieukwaliteit buiten de woning (in de tuin) niet onacceptabel slecht mag zijn.

bedraagt ongeveer 50 meter. Voor geur geldt een afstand van 10 meter, hierbij is sprake van een overlap met het plangebied.

Bestemming sportvelden

Aan de westzijde van het plangebied liggen sportvelden. Volgens de VNG-brochure vallen deze onder sbi-code 926 en milieucategorie 3.1. De bepalende milieufactor bij deze bestemming is geluid. De afstand behorende bij milieucategorie 3.1 bedraagt 50 meter, de afstand tussen de sportvelden en de dichtstbijzijnde gevel bedraagt 26 meter. Er is dus sprake van een overlap.

Bestemmingen elektriciteitsdistributiebedrijf en glastuinbouw

Honderd meter ten westen van het plangebied zijn een elektriciteitsdistributiebedrijf en een glastuinbouwbedrijf gesitueerd. Beide bestemmingen vallen met respectievelijk sbi-code 35.C.1 en 011/012/013.1 onder milieucategorie 2. De afstand behorende bij deze categorie bedraagt 30 meter. Er is geen overlap met het plangebied.

3.2.1 Beoordeling op basis van het Activiteitenbesluit

In het Activiteitenbesluit zijn voor het milieuaspect geluid normen opgenomen bij de gevel van het dichtstbijzijnde geluidgevoelige object. Dit betekent dat de juridische geluidruimte van bedrijven anders kan zijn dan de milieuruimte op basis van de VNG-brochure; in sommige gevallen kan de geluidruimte zelfs fors groter zijn. Om die reden is het van belang om bij de beoordeling van de mogelijke belemmering van de bedrijfsvoering rekening te houden met de (geluids)eisen vanuit het Activiteitenbesluit.

Voor andere milieuaspecten, voor zover niet verbonden aan specifieke activiteiten of installaties², kan wel worden aangesloten bij de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering uit 2009, aangezien het Activiteitenbesluit daarvoor geen nadere eisen stelt.

Het Activiteitenbesluit stelt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) voor bedrijven op een geluidgevoelig object niet méér mag bedragen dan 50, 45 of 40 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Omdat vakantiewoningen geen geluidgevoelige objecten zijn maar permanente woningen wel verandert de situatie: door de nieuwe situatie worden het tuincentrum en de sauna in theorie beperkt in hun geluidruimte. Aangezien echter onwaarschijnlijk is dat de activiteiten binnen deze inrichtingen in de toekomst sterk zullen wijzigen, zal de beperking van de milieuruimte in de praktijk niet aan de orde zijn.

² Geluid is het enige milieuaspect waaraan in algemene zin verbindende afstandseisen tot gevoelige objecten zijn verbonden. Afstandseisen voor andere milieuaspecten gelden alleen voor specifieke activiteiten (bijvoorbeeld bovengrondse propaantanks).

4 Conclusies

In dit rapport zijn de resultaten van het onderzoek naar de invloed van de milieuruimte van omliggende bedrijven en bedrijfsbestemmingen op de plannen voor het recreatiepark Koningsveld besproken. In verband met de specifieke bestemmingen rondom het plangebied wordt geen onderscheid gemaakt in bestemmingsplan capaciteit en werkelijke activiteiten.

Milieuruimte volgens bestemmingsplan- en werkelijke capaciteit

In de omgeving van het plangebied bevindt zich een drietal functies die mogelijk de leefkwaliteit bij de woningen nadelig beïnvloeden. Bij de bestemmingen *Sauna* en *Sportvelden* is overlap van de milieucontour op basis van de VNG-brochure met het plangebied op basis van het gebiedstype *rustige woonwijk*.

Voor de beoordeling of daadwerkelijk sprake is van aantasting van het goed woon- en leefklimaat dienen, behalve de VNG-contouren, meerdere elementen in ogenschouw genomen te worden. Zo is van belang dat de situatie reeds bestaat en alleen in juridische zin wijzigt; het woon- en leefklimaat voor de bewoners wijzigt derhalve niet ten opzichte van de huidige situatie.

Bovendien stelt de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering uit 2009 dat een rustige woonwijk wat betreft te accepteren milieubelasting gelijk kan worden gesteld aan een buitengebied met woonrecreatie. In die zin geen veroorzaakt dit bestemmingsplan geen wijziging van het te verwachten woon- en leefklimaat. De milieubelasting voor het recreatiepark is bij het vaststellen van het vigerende bestemmingsplan immers reeds als acceptabel beschouwd.

Voor de sauna geldt voorts dat de geluidrelevante activiteiten (de verkeersaantrekkende werking) aan de achterzijde van het gebouw zijn gelegen, waardoor de geluidhinder ter plaatse van de woningen beperkt is.

Milieuruimte volgens het activiteitenbesluit

Door de wijziging van vakantiewoningen naar (de optie tot) permanente woningen worden de omliggende functies in theorie beperkt in hun geluidruimte. Aangezien niet is te verwachten dat de activiteiten in de toekomst zullen wijzigen zal de beperking van de milieuruimte in de praktijk echter niet aan de orde zijn.